Predavanje 6

Toplina i termodinamika

- Staklena čaša volumena 2000 cm³
  napunjena je do vrha alkoholom
  na temperaturi 0°C. Koliki će
  volumen alkohola isteći iz čaše
  ako nju i alkohol zagrijemo na
  50°C (koeficijent volumnog
  rastezanja alkohola je 1,135·10-3
  K-1, a koeficijent volumnog
  rastezanja stakla je 2,4·10-5 K-1)
- a) 1000 cm^3
- b) 222 cm³
- c) 111 cm^3
- d) 555 cm³
- e) 153 cm³

- U gumenom balonu nalazi se zrak pod tlakom p_1 = 1 kPa. Temperatura zraka je t_1 = 20°C, a gustoća p_1 = 1,22 kg/m³. Kolika će biti gustoća zraka ako se balon popne na visinu gdje je tlak p_2 = 3 kPa, a temperatura t_2 = -43°C?
- a) $1,70 \text{ kg/m}^3$
- b) 2.87 kg/m^3
- c) $3,39 \text{ kg/m}^3$
- d) $1,22 \text{ kg/m}^3$
- e) $4,66 \text{ kg/m}^3$

- Dvije posude spojene su pomoću cijevi zanemariva volumena na kojoj se nalazi ventil. Kad je ventil zatvoren, tlak plina u prvoj posudi je p₁=0,2 MPa, a u drugoj p₂=0,4 MPa. U posudama se nalaze jednake količine istog plina na istoj temperaturi. Koliki će tlak biti u posudama nakon otvaranja ventila?
- a) 0,27 MPa
- b) 0,20 MPa
- c) 0,40 MPa
- d) 0,30 MPa
- e) 0,60 MPa

- U kalorimetar u kojem se nalazi 2 kg leda na temperaturi 5°C stavi se 0,2 kg vode na temperaturi 5°C. Kolika će biti masa leda u kalorimetru kada se uspostavi ravnoteža? (Specifični toplinski kapacitet leda je 2,1·10³ J/kgK. Specifični toplinski kapacitet vode je 4190 J/kgK, a specifična toplina taljenja leda je 3,33·10⁵ J/kg.)
- a) 1,95 kg
- b) 2,05 kg
- c) 2,2 kg
- d) 1,85 kg
- e) 2,15 kg

- Pri temperaturi 27°C plin ima obujam V. Do koje temperature treba taj plin izobarno hladiti da mu se obujam smanji za 20%?
- a) 33°C
- b) -33°C
- c) 250°C
- d) 220°C
- e) 60°C

- Koliku masu vruće vode temperature 96°C proizvodi tijekom jedne minute električni grijač vruće snage 1,6 kW, ako je početna temperatura vode 14°C? Specifični toplinski kapacitet vode je 4,19 kJ/kgK. Gubitke topline u okolinu valja zanemariti.
- a) 1,62 kg
- b) 0,18 kg
- c) 0,81 kg
- d) 0,72 kg
- e) 0,28 kg

- U 30 kg vode temperature 70°C otopi se 8 kg leda temperature 0°C. Kolika je temperatura smjese nakon otapanja leda ako je specifična toplina taljenja leda 335 kJ/kg, a specifični toplinski kapacitet vode je 4,19 kJ /kgK. Gubitke topline u okolinu valja zanemariti.
- a) 20,8°C
- b) 48,2°C
- c) 51,6°C
- d) 27,5°C
- e) 38,4°C

- Zrak u automobilskoj gumi nalazi se pod tlakom 10⁵ Pa, pri temperaturi od 7°C. Prilikom brze vožnje po autoputu guma se zagrije i temperatura zraka naraste na 47°C. Koliki je tada tlak zraka u gumi, ako njen volumen ostaje nepromijenjen?
- a) 4,62 bar
- b) 1,73 bar
- c) 1,14 bar
- d) 1,21 bar
- e) 1,97 bar

- 1 m³ zraka temperature 27°C zagrijavanjem ekspandira pri stalnom tlaku od 90 kPa. Koliki je izvršeni rad pri izobarnom zagrijavanju s 27°C na 727°C?
- a) 18,7 kJ
- b) 48,6 kJ
- c) 25 kJ
- d) 6,2 kJ
- e) 210 kJ

- Električni grijač snage 1000 W za 17 minuta zagrije neku količinu vode s 20°C na 69°C. Koliki je volumen vode? Specifični toplinski kapacitet vode je 4200J /kgK, a gustoća vode je 1000 kg/m³? Pretpostavite da je sva toplinska energija koju daje grijač prešla u vodu.
- a) $2,19 \text{ m}^3$
- b) 4,86 l
- c) 3,38 l
- d) 7,25 l
- e) 2,99 m³

- U posudi volumena 12 litara nalazi se 0,82 mola helija. Koliki je tlak u posudi pri temperaturi od 273 K? (R = 8,314 Jmol⁻¹K⁻¹)
- a) 160,8 kPa
- b) 189,3 Pa
- c) 160,9 Pa
- d) 89,5 Pa
- e) 18,4 kPa

- U kalorimetar s 1 kg vode temperature 50°C uvodi se vodena para temperature 100°C i dodaje se led temperature 0°C. Koliku masu vodene pare treba uvesti u vodu da se na kraju dobije 2 kg vode iste temperature kao na početku (50°C)?
  I_{para} = 2200000 J/kg, I_{led} = 335000 J/kg, c_{voda} = 4186 J/kgK).
- a) 132,15 g
- b) 184,3 g
- c) 867,85 g
- d) 815,7 g
- e) 1000 g

- Koliki je volumen ledenog čaja dobivenog otapanjem 2 decilitra leda u litri čaja? Gustoća leda je 900 kg/m³, a gustoća vode je 1000 kg/m³.
- a) 1000 cm^3
- b) 1180 cm³
- c) 123 cm^3
- d) 1489 cm³
- e) 1200 cm³

- Boca volumena 16,6 L sadrži 0,55 kg ugljičnog dioksida. Najveći tlak koji boca može izdržati iznosi je 4·10⁶ Pa. Kolika je temperatura na kojoj dolazi do rasprsnuća boce? (R = 8314 J/kmolK, molna masa ugljičnog dioksida je 44 kg/kmol).
- a) 350 K
- b) 531,1 K
- c) 502 K
- d) 638,9 K
- e) 705,2 K

- Koliko iznosi gustoća ulja, ako volumenu od 60 L tog ulja valja dovesti 1094 J topline da bi mu se temperatura povećala za 10°C? (c = 1,9 Jkg⁻¹K⁻¹).
- a) 1000 kg/m^3
- b) 800 kg/m^3
- c) 960 kg/m^3
- d) 86 kg/m^3
- e) 812 kg/m^3

- Dvije posude s kisikom spojene su pomoću cijevi koja ima ventil. Masa kisika je ista u obje posude. Pri zatvorenom ventilu tlak u jednoj posudi je 2·10⁵ Pa, a u drugoj 3·10⁵ Pa. Koliki je tlak u posudama kad se ventil otvori? Temperatura u posudama je ista i ne mijenja se. Zanemarite volumen cijevi s ventilom!
- a) 1,2 bar
- b) 5 bar
- c) 6 bar
- d) 2,4 bar
- e) 7,5 bar

- Djelomično napuhan balon sadrži 500 m³ helija na temperaturi 27°C i tlaku 10⁵ Pa. Nađite volumen balona na visini 6000 m gdje je tlak 0,5·10⁵ Pa, a temperatura -3°C.
- a) 500 m^3
- b) 900 m³
- c) 700 m^3
- d) 800 m³
- e) 600 m³